

Delkurs 1 Metod och teori (7,5 hp)

Lärare Yvonne Maria Werner

E-mail: Yvonne.Werner@hist.lu.se

Kursens mål och upplägg

Kursens syfte är:

- att förmedla kunskap om viktiga strömningar inom historieforskningen, metodanvändning och teoretiska perspektiv i historiografisk belysning
- att ge fördjupade insikter om de villkor under vilka historisk forskning skapas och om den metodologiska och teoretiska mångfald som präglar historisk forskning
- att utveckla förmågan till självständig problemdiskussion och kritisk bearbetning av källmaterial och vetenskaplig litteratur med sikte på att skriva en vetenskaplig uppsats
- att diskutera och kritiskt reflektera över historievetenskapens användning och historikernas samhälleliga och etiska ansvar

I kursen behandlas metodanvändning och teoretiska perspektiv i historiografisk belysning. Den belyser den mångfald av infallsvinklar och den metodologiska och teoretiska pluralism som råder inom historievetenskaplig forskning. Kursen är nära relaterad till uppsatskursen och ger en teoretisk och metodologisk grund för examensarbetet.

Undervisningen består av *föreläsningar och seminarieövningar*. **Samtliga seminarier är obligatoriska.** Ni förväntas delta aktivt i seminarierna och läsa ett visst pensum till varje övning. Examination sker genom **aktivt deltagande i seminarierna och genom författande av en essä** med utgångspunkt från kurslitteraturen. Essän bör omfatta runt 8 sidor (dock max 15) med 12 punkter, radavstånd 1,5; används enkelt radavstånd blir sidantalet mindre.

Kursen inleds med en introduktionsföreläsning som ger en översikt över historievetenskaplig metod och teori i ett historiskt perspektiv jämte en allmän presentation av kursens innehåll och upplägg. I det häfte som delas ut ges instruktioner om vilka texter som ska läsas till respektive seminarium jämte frågor till dessa texter. Dessa frågor tjänar som underlag för diskussionerna på seminarierna. Ni delas in i smågrupper, och varje seminarium inleds med diskussion i dessa smågrupper. Varje grupp har ansvar för specifika frågekomplex och inleder diskussionen kring dessa. Men alla deltagare läser givetvis alla texter och tittar på alla frågor. Kursen avslutas med en sammanfattning de perspektiv och angreppssätt som behandlats under kursens gång jämte en diskussion om kursens lärdomar och insikter, problem och utmaningar samt frågor inför hemtentan.

Litteratur

Huvudbok är Louise Berglund & Agneta Ney, *Historikernas hantverk: om historieskrivning, teori och metod*, Lund 2015. Boken läses i urval (ca 100 sidor). Några kapitel läses mera noggrant, andra fungerar som bakgrundmaterial. Tonvikten ligger på artiklarna, vilka finns att ladda ner på Live@Lund.

Artiklar

Andersson, Peter K., "Det förflutnas minsta beståndsdelar. Narrativ mikrohistoria och historia som litteratur": *Historisk tidskrift* 2017:3, s. 448-462 (14 s.)

Bagerius, Henric & Christine Ekholst, "En olydig sodomit. Om Magnus Eriksson och det here-ronormativa regentskapet": *Scandia* 2007:2, s. 7-28 (21 s.)

Bergman, Karl: "Borgaren och militärstaten. Den tidigmoderna stadens politiska kultur: *Historisk tidskrift* 2008:4, s. 621-644 (23 s.)

Brilkman, Kajsa: "Konfessionalisering, konfessionskonflikt och konfessionskultur under tidigmodern tid": *Scandia* 2016:1, s. 93-103 (10 s.)

Brown, Callum, *Postmodernism for historians*, London 2005, s. 3-10, 117-119, 144-148, 180-181 (15 s)

Darnton, Robert, "The great cat massacre": *History Today* 1984, vol. 34, s. 7-15 (9 s.)

Dahlgren, Stellan & Anders Florén, *Fråga det förflutna. En introduktion till modern historieforskning*, Lund 1996, s. 160-168, 200-204, 279-281 (15 s.)

Edenheim, Sara, "Att komma till Scott – teorins roll inom svensk genushistoria": *Scandia* 2012, s. 22-31 (9 s.)

Eklöf Amirell, Stefan: "Den världshistoriska vändningen. Möjligheter och problem i relation till svensk historisk forskning: *Historisk tidskrift* 2008:4, s. 647-668 (21)

Elgán, Elisabeth, "Fernand Braudels artikel "La longue durée" och svensk historieskrivning idag – några reflexioner": *Historisk tidskrift* 2010:3, s. 279-294 (15 s.)

Ferm, Olle, "Bengt Jönsson Oxenstierna. Riddare. lagman, riksföreståndare och boksamlare": *Bengt Jönsson Oxenstierna och hans värld*, red Olle Ferm, Staffan Nyström, Stockholm 2004, s. 13-31, 201-209 (27)

Harald Hjärne, "Om politiska omdömen i historien. Föredrag i Historiska föreningen i Uppsala den 4 dec. 1886", *Samlade skrifter*, 4, *Samfundsliv och tankevärld*, Stockholm 1940, s 100-116 (17)

Hirdman, Yvonne, "Genussystemet - reflexioner kring kvinnors sociala underordning": *Tidskrift för genusvetenskap* 1988:3, s. 49-61 (12 s.)

Jarrick, Arne: "Källkritiken måste uppdateras för att inte reduceras till kvarleva": *Historisk Tidskrift* 2005:2, s. 219-231 (12 s.)

- Johansson, Alf W, "Biografin och den svenska historievetenskapen": *Med livet som insats. Biografin som historisk genre*, Lund 2007, s. 19-30 (11)
- Karlsson, Klas-Göran, *Med folkmord i fokus. Förintelsens plats i den europeiska historiekulturen*. 2008:6, s. 10-15, 65-85 (25)
- Liljefors, Max & Ulf Zander, "Det neutrala landet Ingenstans. Bilder av andra världskriget och den svenska utopin": *Scandia* 2003:2, 209-240 (31 s)
- Marklund, Andreas: Gossen & husbonden. Ideal, individ och äktenskap i 1700-talets Sverige: *Bedrägliga begrepp. Kön och genus i humanistisk forskning*, red. Gudrun Andersson, Uppsala 2000, s. 177-194 (17 s.)
- Nilsson Hammar, Anna, "Diskursanalys: Metod. Guide för historiska studier", Lund 2018, s. 133-147 (14 s.)
- Neunsinger, Silke: "Cross-over! Om komparationer, tranferanalyser, histoire croisée och den metodologiska nationalismens problem": *Historisk tidskrift* 2010:1, s. 3-23 (20)
- Odén, Birgitta: "Det moderna historisk-kritiska genombrottet i svensk historisk forskning", *Scandia* 1975: 41 (23)
- Petersson McIntyre, Magdalena: "Mode Vardagspraktik och tidsangivelse": *Historisk tidskrift* 2010:4, s. 676-690 (14 s.)
- Rodell, Magnus: "Om den rumsliga vändningen och ett fredsmonument": *Scandia* 2008:2, s. 15-30 (15)
- Salomon, Kim: "Symboler och ritualer i politisk samtidshistoria": *Den mångfaldiga historien*, red. Roger Qvarsell & Bengt Sandin, Lund 2000 (15. s.)
- Sandén, Annika & Joachim Östlund, "Medkänslans makt och gränser. Nya linjer i känslornas historia": *Historisk tidskrift* 2010:4, s. 593-614 (21 s.)
- Sjöberg, Maria, "Hade jorden ett kön? Något om genuskonstruktion i det tidigmoderna Sverige", *Historisk tidskrift* 1996, s 362–396 (35)
- Torstendahl, Rolf, "Källkritik, metod och vetenskap": *Historisk Tidskrift* 2005:2, s. 209-216 (15 s.)
- Thompson, E P, "The Moral Economy of the English Crowd in the Eighteenth Century": *Past and Present* 1971:50, s. 76-136
- Trenter, Cecilia, "I mötet med minnet – historiekulturer i Skandinavien": *Historisk tidskrift* 2002:2, s. 289-307 (18)
- Wiklund, Martin, "Historievetenskapens ethos och roller under efterkrigstiden": *Insikt och handling*, Göteborg 2010, s. 93-111 (18 s.)
- Österberg, Eva, "Civilisationen, våldet och kvinnorna": *Kvinnor och våld. En mångtydig kulturhistoria*, Lund 2005, s. 285-300 (15)

Östling, Johan & Larsson Heidenblad, David, "Cirkulation – ett kunskapshistoriskt nyckelbegrepp":
Historisk tidskrift 2017:2, s. 269-284 (15 s.)

Ca 690 sidor

Till detta kommer utdrag ur en doktorsavhandling, som tas som utgångspunkt för diskussionen på det sista seminariet.

Delkurs 2 Tematisk fördjupning (7,5 högskolepoäng):

Välj mellan

Senmedeltiden

Dick Harrison, *Stora döden. Den värsta katastrof som drabbat Europa*, Ordfront, Stockholm 2000:
430 sidor.

Michael Nordberg, *Den dynamiska medeltiden* (andra och utökade upplagan), Tiden, Stockholm
1995 (eller senare): 429 sidor.

Johan Huizinga, *Ur medeltidens höst*, övers. Hans Reuter-crona, Lind & Co, Stockholm 2007, valda
delar.

Därtill kommer eventuellt ytterligare stencilmaterial och övningsuppgifter.

Om det är tekniskt möjligt kommer även en filmvisning att äga rum. Ambitionen är att visa en film med senmedeltida tema (t.ex. *En riddares historia* eller en Jeanne d'Arc-film) för att med utgångspunkt i denna diskutera vår moderna, populärkulturella, syn på epoken i förhållande till forskningen. Examinationen sker genom inlämning av hemtentamen (paper), där diskussionen efter filmen bildar utgångspunkt.

Om filmvisningen inte är möjlig ersätts den av läsning och diskussion av en roman med senmedeltida tema, t.ex. *Ringaren i Nötre-Dame*.

Och

Folkmord – ett brott mot mänskligheten

Obligatorisk litteratur

Bauman, Zygmunt, *Auschwitz och det moderna samhället*, Göteborg: Daidalos 1994 (1989), 270
s.

Gellately, Robert & Ben Kiernan (red.), *The Specter of Genocide: Mass Murder in Historical Perspective*, Cambridge: Cambridge University Press 2003, 350 s.

Gross, Jan T., *Neighbors. The Destruction of the Jewish community in Jedwabne, Poland*, Harmondsworth: Penguin 2002, 125 s.

Karlsson, Klas-Göran, *Folkmord. Historien om ett brott mot mänskligheten*, Lund: Historiska Media 2021, 200 s.

Melvern, Linda, *Intent to Deceive. Denying the Genocide of the Tutsi*, London: Verso 2020, 250 s.

Summa 1 195 sidor

Valbar litteratur, en av dessa

Avedian, Vahagn, *Knowledge and Acknowledgement in the Politics of the Armenian Genocide*, London & New York: Routledge 2019, 280 s.

Hinton, Alexander Laban, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, Berkeley, Los Angeles & London: University of California Press 2005, 300 s.

Hochschild, Adam, *Kung Leopolds vålnad. Om girighet, terror och hjältemod i det koloniala Afrika*, Stockholm: Ordfront 2001 (1998), 400 s.

Karlsson, Klas-Göran, *Terror och tystnad. Sovjetregimens krig mot den egna befolkningen*, Stockholm: Atlantis 2003, 250 s.

Karlsson, Maria, *Cultures of Denial. Comparing Holocaust and Armenian Genocide Denial*, Lund: Lunds universitet 2015, 200 s.

Kiernan, Ben, *The Pol Pot Regime. Race, Power and Genocide in Cambodia under the Khmer Rouge, 1975–79*, New Haven: Yale University Press 2008, 400 s.

Lemarchand, René (ed.), *Forgotten Genocides. Oblivion, Denial, and Memory*, Philadelphia: University of Pennsylvania Press 2011, 150 s.

Lindqvist, Sven, *Utrota varenda jävel*, Stockholm: Bonniers 1992, 240 s.

Melvern, Linda, *Att förråda ett folk. Västmakterna och folkmordet i Rwanda*, Stockholm: Ordfront 2003, 280 s.

Power, Samantha, *"A Problem from Hell". America and the Age of Genocide*, New York: Basic Books 2002, 500 s.

Suny, Ronald Grigor, Fatma Müge Göçek & Norman Naimark (red.), *A Question of Genocide. Armenians and Turks at the End of the Ottoman Empire*, Oxford: Oxford University Press 2011